

UNIVERSITETI "ISA BOLETINI" MITROVICË

FAKULTETI EKONOMIK

Programi mësimor i lëndës (Syllabusi)		
Fakulteti:	Fakulteti Ekonomik	
Programi/Departamenti:	Biznes dhe Menaxhment	
Specializimi:	Banka, Financa dhe Kontabilitet	
Niveli:	Bachelor	
Kodi i lëndës:		
Lënda:	Mjedisi Biznesor	
Statusi i lëndës:		Zgjedhore
Semestri:		Verorë
Fondi i orëve:	2+1	
ECTS:	4	
Orari/Salla	Salla 403 / Amfiteatër 2	
Viti akademik:	Viti i II	
Mësimdhënës/e:	Prof. Asoc. Dr. Bashkim BELLAQA	
Asistent/e:	PhDc. Arif KRASNIQI	
Kontaktet:	Mësimdhënës/e	Asistent/e
E-mail:	Bashkim.bellaqa@umib.net	Arif.krasniqi@umib.net
Telefon:	+383 44 408 526	

PERMB AJTJE	Mjedisi Biznesor, shtjellon si në aspektin teorik ashtu edhe në atë praktik, njohuritë e përgjithshme mbi sistemin e të menduarit mbi biznesin dhe teoritë organizative. Njohja me Makromjedisin (Mjedisi i largët), Mjedisin e mesëm (Mjedisi i industrisë) dhe Mikromjedisin (mjedisi i afërt). Analizimi i faktorëve të jashtëm (PESTL). Analiza dhe vlerësimi i Faktorëve politik, ekonomik, shoqëror (social), teknologjik, ligjor dhe mjedisor (ekologjik). Aplikimi i metodës SWOT për njohjen edhe vlerësimin e elementeve të mjedisit të largët, të mjedisit të industrisë dhe mjedisit operues.
QËLLIM I	Qëllimi kryesor i kësaj lënde është ofrimi i njohurive të natyrës teorike dhe praktike nga fusha e mjedisit të brendshëm dhe të jashtëm me të cilën operojn bizneset si dhe të bëjë analizimin dhe vlerësimin e faktorëve të brendshëm dhe të jashtëm që ndikojnë në veprimtarin biznesore.

ARRITS HMËRI A	☐ Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që:	
	• <u>Të përshkruajnë</u> rëndësinë e mjedisit të biznesit në një mjedis dinamik, • <u>Të kuptojnë</u> procesin e analizimit dhe vlerësimit të mjedisit të brendshëm dhe të jashtëm në situata të ndryshme afariste si dhe të përcaktojnë faktoret që kanë efekt negativ në veprimtarin biznesore, • <u>Të aplikojnë</u> mënyren e vlerësimit të faktorëve PESTL që ndikojnë në veprimtarin biznesore duke u bazuara në analizat SWOT si dhe në analizimin dhe vlerësimin e të dhënave të tjera relevante lidhur me mjedisin biznesor, • <u>Të argumentojnë</u> aplikimin e teknikës mbi analizën SWOT për të përcaktuar mjedisi të qëndrueshëm biznesor, • <u>Të rekomandojnë</u> analizën e mjedisit të biznesit, si një sistem që ndërvepron me mjedisin e vet, dhe • <u>Të krijojnë</u> analiza të një game (hapësirën, këndin) dhe kompleksitetin e ndikimeve të faktoreve të jashtme mbi aktivitet e biznesit, duke krijuar një mjedis të qëndrueshem biznesore në mjedisin me të cilin operon biznesi.	
PROGR AMI	Javët	Tema
	Java - I	Njohuritë e përgjithshme mbi mjedisin e biznesit
	Java - II	Ndryshimi dhe zhvillimi organizative
	Java - III	Mjedisi i jashtëm
	Java - IV	Mjedisi i brendshëm
	Java - V	Mjedisi politik
	Java - VI	Mjedisi ekonomik
	Java - VII	Mjedisi sociologjik (social-kulturor)
	Java - VIII	Testi 1
	Java - IX	Mjedisi Teknologjik
	Java - X	Mjedisi Ligjor
	Java - XI	Mjedisi ekologjik
	Java - XII	Mjedisi i biznesit ndërkombëtar
	Java - XIII	Menaxhimi i korporatave dhe etika e biznesit
	Java - XIV	Objektivat e analizës së mjedisit
<u>Java - XV</u>	Testi 2	

LITERATURA	Literatura themelore: 1. Ian Worthington dhe Chris Britton (2015). Mjedisi i Biznesit – e përkthyer në Gjuhën Shqipe nga Nagip Skenderi, dhe Loku Afrim – Prishtinë. 2. Prof. Dr. Shyqyri Llaci, Menaxhimi, Tiranë, 2002 Literatura plotësuese: 1. Jones, Elizabeth, Sloman, John (2017). Essential Economics for Business (formerly Economics and the Business Environment) 5th Edition. Pearson Education Limited: Pearson 2. John Sloman, Kevin Hinde, Dean Garratt (2013). John Sloman, Kevin Hinde, Dean Garratt – published by Pearson.																																																
METODOLOGJIA E MËSIMDHËNJËS	Mësimdhënia do të zhvillohet përmes ligjëratës, detyrave praktike, interpretimeve individuale e grupe, punimit të seminareve, vetëvlerësimeve periodike, etj. Të gjitha këto do të realizohet në aspektin teorik dhe praktik duke i prezantuar materialet në formën audiovizuale përmes teknologjisë elektronike me programet e Windows Office. Në aspektin teorik do të ofrohen njohuri të përgjithshme shkencore, bazuar në literaturën bashkëkohore. Pjesa praktike kryesisht do të realizohet përmes shembujve konkret nga literatura dhe nga njohuritë praktike të ndërmarrjet prodhuese private e publike dhe të organizatat jofitim prurëse. Në këtë mënyrë do të synohet krijimi i raporteve ndërvepruese profesor–student si dhe ai student-student.																																																
	<table><tr><th colspan="4">Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit – 1 ECTS kredi = 25 orë)</th></tr><tr><th>Aktiviteti</th><th>Orë</th><th>Ditë/javë</th><th>Gjithsej</th></tr><tr><td>Ligjërata</td><td>2</td><td>15</td><td>30</td></tr><tr><td>Ushtrime</td><td>1</td><td>15</td><td>15</td></tr><tr><td>Konsultime me mësimdhënësin/asistenten</td><td>1</td><td>6</td><td>6</td></tr><tr><td>Kolokiume /seminare</td><td>2</td><td>2</td><td>4</td></tr><tr><td>Detyra të pavarura</td><td>1</td><td>12</td><td>12</td></tr><tr><td>Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)</td><td>1</td><td>15</td><td>15</td></tr><tr><td>Përgatitja përfundimtare për provim</td><td>2</td><td>5</td><td>10</td></tr><tr><td>Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)</td><td>2</td><td>4</td><td>8</td></tr><tr><td>Projektet, prezantimet, etj</td><td>1</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>Totali</td><td></td><td></td><td>100 orë</td></tr></table>	Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit – 1 ECTS kredi = 25 orë)				Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej	Ligjërata	2	15	30	Ushtrime	1	15	15	Konsultime me mësimdhënësin/asistenten	1	6	6	Kolokiume /seminare	2	2	4	Detyra të pavarura	1	12	12	Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15	Përgatitja përfundimtare për provim	2	5	10	Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	2	4	8	Projektet, prezantimet, etj	1	2	2	Totali			100 orë
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit – 1 ECTS kredi = 25 orë)																																																	
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej																																														
Ligjërata	2	15	30																																														
Ushtrime	1	15	15																																														
Konsultime me mësimdhënësin/asistenten	1	6	6																																														
Kolokiume /seminare	2	2	4																																														
Detyra të pavarura	1	12	12																																														
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15																																														
Përgatitja përfundimtare për provim	2	5	10																																														
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	2	4	8																																														
Projektet, prezantimet, etj	1	2	2																																														
Totali			100 orë																																														

VLERËS IMI	Metodat e vlerësimit Vlerësimi i njohurive dhe aftësive të fituara të studentit do të bëhet përmes pjesëmarrjaës dhe interaktiviteti në ligjërata dhe ushtrime me 10 %, Punime dhe projekte grupore hulumtuese me 10 %, Testi i parë vlerësimi me 40 % dhe Testi i dytë vlerësimi 40 %. Total i pikëve 100 %. Shkallët e notave : 50-me pak – nota 5 (pesë) 51-60 % - nota 6 (gjashtë) 61-70 % - nota 7 (shtatë) 71-80 % - nota 8 (tetë) 81-90 % - nota (nëntë) 91-100 % - nota (dhjetë)
POLITI KAT AKADE MIKE	Studenti është i obliguar të vijoje ligjërata dhe ushtrime. Plagjiatura dhe kopjimi në provime janë të dënueshme sipas statutit dhe rregulloreve të tjera të universitetit. Kodi e mirësjelljes vlen si për studentët ashtu edhe për mësimdhënësit.

Mitrovicë

18/12/2021

Bartës/e i/e lëndës:

Prof. Asoc. Dr. Bashkim BELLAQA

_____
(Emër Mbiemër)

_____
(Nënshkrimi)